

D E C I Z I E

10 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru,

Iurie Bejenaru, Oleg Sternioală,

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

examinând recursul declarat de către Primăria orașului Cricova prin intermediul reprezentantului – Silvia Pruteanu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Combinatul de Vinuri „Cricova” societate pe acțiuni împotriva întreprinderii de stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Primăria orașului Cricova și Consiliul orășenesc Cricova cu privire la operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Primăria orașului Cricova și Consiliul orășenesc Cricova, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 18 decembrie 2014,

c o n s t a t ă:

La 18 iulie 2012, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru”, intervenienți accesorii Primăria orașului Cricova și Consiliul orășenesc Cricova cu privire la operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 31 mai 2012, a depus în adresa ÎS „Cadastru” cererea nr. 17/270, solicitînd corectarea unor greșeli din Registrul bunurilor imobile și anume, corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002, cu suprafața de 1,7940 ha din str.Cantemir,1a, or. Cricova, mun. Chișinău, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „1,6698 ha” în „1,7940 ha”, precum și corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009, cu suprafața de 1,3850 ha din str. Chișinăului,111 „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova”

(proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „1,3793 ha” în „1,3850 ha”.

Afirmă că, prin răspunsul nr. 01-07/5708 din 05 iulie 2012, pîrîta ÎS „Cadastru” a respins cererea, însă nu este de acord, deoarece poziția luată de ÎS „Cadastru” în soluționarea chestiunilor solicitate în cererea nr. 17/270 din 31 mai 2012, este neîntemeiată și contrară legii fiind lezate drepturile și interesele patrimoniale ale statului, inclusiv și ale Combinatului de Vinuri „Cricova” SA.

Indică că la 05 octombrie 2005, ÎS „Cadastru”, filiala OCT Chișinău a înregistrat în Registrul bunurilor imobile, în temeiul deciziei Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003 și dispoziției Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 după Primăria or. Cricova a dreptului de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale 3156101002 cu suprafața de 1,7940 ha din str. D. Cantemir, 1a, or. Cricova și 3156101009 cu suprafața de 1,3850 ha din str. Chișinăului, 111 „a”, or. Cricova, mun. Chișinău.

Consideră că la momentul efectuării înscrierilor menționate au fost comise unele greșeli și erori, deoarece pe terenurile cu nr. cadastrale 3156101002 și 3156101009 sunt amplasate imobilele, ce aparțin Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, care au fost construite în perioada anilor 70-80 ai sec. XX, o parte din aceste imobile fiind înregistrate în Registrul bunurilor imobile în calitate de proprietate a Combinatului de Vinuri „Cricova” SA încă în anul 2000.

Conform art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 322-XV din 18 iulie 2003 cu privire la declararea complexului Combinatul de Vinuri „Cricova” SA drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova, s-a atribuit statut de obiect al patrimoniului cultural-național următoarelor obiecte ce fac parte din complexul „Cricova”: ansamblului construcțiilor terestre cu terenurile aferente și de peisaj geografic, amplasate în orașul Cricova.

Mai invocă că conform art. 9 alin. (1) din Legea enunțată, complexul „Cricova” este proprietate a statului. Particularitățile exercitării dreptului de proprietate asupra complexului sunt stabilite de prezenta lege, de legislația civilă, urbanistică și funciară, iar prin Hotărârea Guvernului RM nr. 351 din 23 martie 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile, în Anexa nr. 22 este indicată lista bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în gestiunea Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, printre care se numără și bunurile imobile amplasate pe terenurile cu nr. cadastrale 3156101002 (Parcul auto) și 3156101009 (Brigada de tractoare).

A mai indicat că, în anul 2002, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului a pregătit materialele delimitării terenurilor proprietate publică a statului și terenurilor proprietate publică a or. Cricova, conform acestor materiale, în Lista prealabilă a terenurilor proprietate publică a statului au fost incluse și Parcul auto și Brigada de tractoare a Combinatului.

Astfel, decizia Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003, cât și dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 au fost emise ulterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 322-XV din 18 iulie 2003 cu privire la declararea complexului Combinatul de Vinuri „Cricova” SA drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova și, anume, ulterior datei de 05

septembrie 2003, deci încalcându-se prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) și art.9 alin. (1) al Legii nr. 322-XV din 18 iulie 2003.

Invocă că atât decizia Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003, cât și dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 au fost emise în temeiul Legii nr. 981-XIV din 11 mai 2000 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, care a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale a RM nr. 12 din 21 aprilie 2005 pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, iar ca rezultat, se impune concluzia că, toate actele emise în temeiul Legii enunțate devin și ele în mod automat neconstituționale, respectiv, atât decizia Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003, cât și dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 sunt și ele neconstituționale.

Mai invocă că atât în decizia Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003 cât și în dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 nu sunt individualizate și indicate terenurile cu nr. cadastrale 3156101002 (Parcul auto) și 3156101009 (Brigada de tractoare), în special, nu este stabilit numărul lor cadastral, locul amplasării, suprafața. Astfel, documentele, ce nu individualizează și nu indică bunul supus înregistrării, nu pot servi temei de înregistrare a unui drept de proprietate.

Reține că, decizia Consiliului orășenesc Cricova nr. 7/2 din 02 decembrie 2003 și dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 contravin inclusiv și prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998, iar dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03-5/107 din 19 martie 2004 nu poate servi temei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra unui bun imobil, deoarece contravin art. 3 alin. (1) lit. b) și art. 9 alin. (1) din Legea nr. 322-XV din 18 iulie 2003 cu privire la declararea complexului Combinatul de Vinuri „Cricova” SA drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova, Hotărârii Curții Constituționale a RM nr. 12 din 21 aprilie 2005 pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, Legii nr. 252-XVI din 21 octombrie 2005 privind abrogarea Legii nr. 981-XIV din 11 mai 2000 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, art. 3 și art. 4 alin. (1) lit. b) și e) din Legea nr. 91-XVI din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, art. 15 din Codul funciar, art. 18 alin. (2) lit. x) din Legea nr. 123-XV din 18 martie 2003 privind administrația publică locală (în vigoare la momentul înregistrării), art. 29 alin. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 și Hotărârii Guvernului RM nr. 351 din 23 martie 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile.

De asemenea, consideră că la înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale 3156101002 (Parcul auto) și 3156101009 (Brigada de tractoare) după Primăria or. Cricova, filiala ÎS „Cadastru”, OCT Chișinău a admis unele greșeli și erori, precum și a încălcat unele dispoziții și norme legale și, anume, art. 25, 29 alin. alin. (1)-(3) și (5) lit. d), 31 alin. (1) lit. d), art. 32 alin. (1) și 33 alin. (1) lit. b) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998.

Solicită Combinatul de Vinuri „Cricova” SA, obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002 din str. D. Cantemir, 1a, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009 din str. Chișinăului, 111, „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului).

La 03 octombrie 2012, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea răspunsului ÎS „Cadastru” nr. 01-07/5708 din 05 iulie 2012, obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002 din str. D. Cantemir, 1a, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009 din str. Chișinăului, 111, „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2013, pricina civilă a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, după competența jurisdicțională și teritorială.

Pe parcursul judecării pricinii, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA și-a concretizat pretențiile, solicitând anularea răspunsului ÎS „Cadastru” nr. 01-07/5708 din 05 iulie 2012, obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002 din str. D. Cantemir, 1a, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „1,6698 ha” în „1,7940 ha” și obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009 din str. Chișinăului, 111, „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica

Moldova” (proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „1,3793 ha” în „1,3850 ha”.

Prin hotărârea Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 18 decembrie 2014 acțiunea a fost admisă, fiind obligată ÎS „Cadastru” să rectifice datele ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din str. D. Cantemir,1 „A”, or. Cricova, mun. Chișinău din „Administrația publică locală” în „statul, Republica Moldova” și datele ce țin de suprafața terenului cu nr.cadastral 3156101002 din suprafața de 1,6698 ha în suprafața de 1,7940 ha și a fost obligată ÎS „Cadastru” să rectifice datele ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din str. Chișinăului, 111 „A”, or. Cricova, mun. Chișinău din „Administrația publică locală” în „statul, Republica Moldova” și datele ce țin de suprafața terenului cu nr.cadastral 3156101009 din suprafața de 1,3793 ha în suprafața de 1,3850 ha (vol.II,f.d.1-7).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, a fost respins apelul declarat de către Primăria or. Cricova și Consiliul orașenesc Cricova și menținută hotărârea primei instanțe (f.d.42A).

La 17 septembrie 2015, Primăria orașului Cricova prin intermediul reprezentantului – Silvia Pruteanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actelor judecătorești enunțate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de către Combinatul de Vinuri „Cricova” cu privire la operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile să fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Recurenta, Primăria or. Cricova, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Menționează că instanțele judecătorești eronat au determinat lipsa temeiului înregistrării terenurilor cu nr. cadastrale 3156101.009 și 3156101.002 după administrația publică locală, or. Cricova, or, conform art. 320 alin. (3) Cod civil, în cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobîndi prin efectul unui act administrativ, iar conform art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Susține că dreptul de proprietate asupra terenurilor în litigiu au fost intabulate în strictă conformitate cu legislația în vigoare și că însuși intimata a anexat la materialele dosarului actul de predare-primire a brigăzii de tractoare din str. Chișinăului,111 „A”, or. Cricova, conform căruia au fost transmise, în temeiul deciziei Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat nr. 08-05-5227 din 30 noiembrie 2000, doar activele în valoare totală de 375067 lei, fiind anexată lista activelor, care au fost transmise, iar terenul nu a fost transmis, deoarece terenurile date nici o dată nu au fost în proprietatea statului.

Invocă că prin decizia Consiliului orașenesc Cricova nr. 2/10 din 24 februarie 1999 „Cu privire la atribuirea unui teren în arendă Combinatului de Vinuri „Cricova” SA” au fost atribuite Combinatului de Vinuri „Cricova” SA în arendă terenurile: din str. Chișinăului,124 cu suprafața de 0,43 ha pe termen de 1 an, din str. Chișinăului,124a cu suprafața de 1,23 ha pe termen de 1 an, parcul auto din str. D. Cantemir,1a pe termen de 1 an și depozitul central de material din str.Minerilor,34 cu suprafața de 1,88 ha.

Mai invocă că deciziile Consiliului orășenesc Cricova nr. 2/10 din 24 februarie 1999 și nr. 7/4 din 02 decembrie 2003 nu au fost contestate, iar despre existența lor Combinatul de Vinuri „Cricova” SA știa cu certitudine, din motiv că, începând cu anul 2000, ultima a anexat la materialele dosarelor cadastrale actele de constituire și reorganizare, iar instanța de judecată nu a ținut cont de probele date, cât și de prevederile art. 15 din Codul funciar, conform căruia întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor de stat și municipale li se atribuie în folosință terenuri proprietate publică a statului, respectiv, a unității administrativ-teritoriale, pentru desfășurarea activității lor.

Coroborând norma citată, denotă faptul că Consiliul orășenesc Cricova i-a atribuit intintatei în folosință terenuri și nicidecum nu statul Republica Moldova, după cum eronat a interpretat instanța de judecată.

Afirmă că instanța de judecată a ignorat prevederile art. 130 alin. (4) CPC, de către instanța de judecată fiind reținute și apreciate doar probele ce au fost prezentate de către intintată, ignorând sau cel puțin să dea o apreciere probelor prezentate de către recurentă.

Invocă că instanțele judecătorești eronat au interpretat prevederile art. 3 din Legea nr. 322 din 18 iulie 2003 cu privire la declararea complexului Combinatul de Vinuri „Cricova” SA drept obiect al patrimoniului cultural-național al RM, în vigoare în redacția de pînă la introducerea modificărilor prin Legea nr. 172 din 27 mai 2004., deoarece din sensul normei citate se demonstrează că, careva terenuri aferente, în speță, terenurile cu nr. cadastrale 3156101.009 și 3156101.002, la 02 decembrie 2003, cînd a fost emisă decizia Consiliului or. Cricova nr. 7/2, nu constituiau obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova și nici proprietate a statului, nefind clar din care considerente instanțele judecătorești au constatat că denumirea titularului dreptului de proprietate asupra terenurilor în litigiu este indicat greșit.

Menționează că instanțele judecătorești nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Or, dreptul de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale 31561011.002 și 3156101.009 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile în cadrul înregistrării primare masive în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul efectuării înregistrării primare masive, instanțele judecătorești urmînd să aplice prevederile art. art.54 și 55 din Legea cadastrului bunurilor imobile, însă nu le-au aplicat și nici nu au argumentat din care considerente nu le-au aplicat.

Conform Anexei nr.22 la Hotărârea Guvernului RM nr. 351 din 23 martie 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile și la transmiterea unor bunuri imobile, consideră că au fost indicate concret care anume bunuri imobile au trecut în proprietatea statului și transmise în gestiunea Combinatului de Vinuri „Cricova” SA și, anume, doar construcțiile aflate pe terenurile în litigiu: boxe pentru autocamioane, depozit pentru piese de rezervă, depozit pentru anvelope și boxe pentru autocamioane, clădire pentru vestiar și pentru conducerea autoparcului, casa paznicului, cazangeria, clădirea pentru reparația autocamioanelor, punctul de control și trecere, situate pe str. D. Cantemir,1, or. Cricova, precum și construcțiile din brigada de tractoare, inclusiv birou, clădire pentru vestiar, casa paznicului, atelier de reparație, situate pe str. Chișinăului,111A, or. Cricova, dar nu și terenurile, care, conform art.74 din Legea cu privire la administrația publică locală, constituie proprietatea orașului Cricova.

Mai invocă că instanțele judecătorești, contrar prevederilor art. 11 din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, a dispus rectificarea datelor ce țin de titularul dreptului de proprietate asupra terenurilor în litigiu din administrația publică locală în statul, Republica Moldova.

Reține că instanțele judecătorești au expropriat administrația publică locală a or. Cricova de terenurile în litigiu contrar prevederilor art. 326 alin. (2) din Codul civil.

Menționează că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt contrare și prevederilor art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, prevederi care sunt stipulate și în art. 6 din Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor.

Susține că, instanțele judecătorești eronat au concluzionat că în cazul în care pe terenurile în litigiu sunt construite clădiri ce aparțin cu drept de proprietate Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, atunci și terenurile aferente acestor construcții aparțin cu drept de proprietate Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, fapt ce rezultă și din materialele delimitării terenurilor proprietate publică a statului și terenurilor proprietate publică a or. Cricova. Această concluzie a instanțelor judecătorești nu este bazată pe norme materiale, instanțele judecătorești depășindu-și competențele, constatînd din oficiu netemeinicia și ilegalitatea operațiunilor administrative, care au stat la baza emiterii actelor administrative, care au constituit temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate al Primăriei or. Cricova asupra terenurilor în litigiu, în lipsa cărorva argumente și fără a face trimitere la normele materiale sau procedurale, care au fost încălcate la emiterea actelor administrative (vol.II,f.d.52-67).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată cu recurs a fost pronunțată la 02 iunie 2015 (vol.II,f.d.42A), iar recursul a fost depus la 17 septembrie 2015 (vol.II,f.d.52-67), însă, la dosar nu există careva probe care să confirme faptul că, Primăria or. Cricova a recepționat decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Primăria orașului Cricova prin intermediul reprezentantului – Silvia Pruteanu, a fost declarat în termen.

La 08 octombrie 2015, în adresa Combinatului de Vinuri „Cricova” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Primăria orașului Cricova prin intermediul reprezentantului – Silvia Pruteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (vol.II,f.d.71).

Prin referința depusă la 26 noiembrie 2015, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe (vol.II,f.d.73).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 02 decembrie 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins cu menținerea integrală a deciziei instanței de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Astfel, Colegiul incotestabil a stabilit că, la data de 05 octombrie 2005, ÎS „Cadastru” a efectuat înregistrarea la Registrul bunurilor imobile a terenului cu numărul cadastral 3156101.009, amplasat în mun. Chișinău, or. Cricova, str. Chișinăului 111 „a”, la rubrica „suprafața” fiind indicat 1, 3793 ha., iar la rubrica „proprietarul” – Administrația publică locală (vol.I,f.d.165).

La fel, s-a constatat că, la aceeași dată – 05 octombrie 2005, ÎS „Cadastru” a efectuat și înregistrarea terenului cu nr. cadastral 3156101.002, amplasat în mun. Chișinău, or. Cricova, str. D. Cantemir 1 „a”, indicînd în rubrica „suprafața” 1, 6698 ha., iar la rubrica „proprietarul” - Administrația publică locală (vol.I,f.d.168).

Tot actele cauzei atestă că, temeiul înscrierii respectivelor drepturi și date în Registrul bunurilor imobile a servit decizia Primăriei nr. 7/2 din 02.12.2003 și dispoziția Primăriei or. Cricova nr. 03 - 5/107 din 19.03.2004 (vol.I,f.d.f.d.27-28,29).

De asemenea, s-a constatat că, la 31 mai 2012, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a depus în adresa ÎS „Cadastru” cererea nr. 17/270, solicitînd corectarea unor greșeli din Registrul bunurilor imobile și, anume, corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002, cu suprafața de 1,7940 ha din str.Cantemir,1a, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „1,6698 ha” în „1,7940 ha”, precum și corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009, cu suprafața de 1,3850 ha din str. Chișinăului,111 „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și corectarea datelor ce țin de suprafața terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „1,3793 ha” în „1,3850 ha”, însă prin răspunsul nr. 01-07/5708 din 05 iulie 2012, ÎS „Cadastru” a respins cererea enunțată, motiv pentru care a fost sesizată instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru”, intervenienți accesorii Primăria orașului Cricova și Consiliul orașenesc Cricova, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în urma concretizării pretențiilor a solicitat

anularea răspunsului ÎS „Cadastru” nr. 01-07/5708 din 05 iulie 2012, obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101002 din str. D. Cantemir, 1a, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101002 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului) și obligarea OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a opera modificări în Registrul bunurilor imobile ce țin de corectarea mențiunilor greșite cu privire la terenul cu nr. cadastral 3156101009 din str. Chișinăului, 111 „a”, or. Cricova, mun. Chișinău și, anume, corectarea datelor ce țin de deținătorul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3156101009 din „Administrația publică locală” (Primăria or. Cricova) în „statul, Republica Moldova” (proprietate publică a statului).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță, avînd ca obiect operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile, s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii și admitterii acesteia integral.

Judecând apelul declarat de către Primăria or. Cricova și Consiliul orășenesc Cricova, instanța de apel a găsit necesar de a-l respinge și a menține hotărârea primei instanțe, considerînd că aceasta este întemeiată și legală (vol.II,f.d.42A).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanțelor ierarhic inferioare despre necesitatea admitterii acțiunii justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, căroră le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 CPC RM, care de rînd cu altele reglementează, completează Legea contenciosului administrativ.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 38 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998, care statuează că, greșelile din cadastru se corectează numai în temeiul deciziei registratorului. Decizia trebuie să conțină data descoperirii greșelii, caracterul ei, cauza nașterii ei (din culpa titularului de drepturi sau a organului cadastral teritorial), modul de corectare a greșelii, sursele de reparație a prejudiciului cauzat.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la declararea complexului „Combinatul de Vinuri „Cricova” S.A. nr. 322 din 18.07.2003, drept obiect al patrimoniului cultural - național al Republicii Moldova, Complexul „Cricova” este proprietate a statului. Particularitățile exercitării dreptului de proprietate asupra lui sînt stabilite de prezenta lege, de legislația civilă, urbanistică și funciară a Republicii Moldova.

În temeiul art. 504 Cod civil, cînd vreo înscriere din Registrul bunurilor imobile nu corespunde situației juridice reale, se poate cere rectificarea înscrierii. Prin rectificare se înțelege radierea, corectarea sau menționarea oricărei operațiuni susceptibile de a face obiectul unei înscrieri în Registru.

În conformitate cu art. 505 alin.alin. (1) și (2) Cod civil, orice persoană interesată poate cere rectificarea unei intabulări sau înscrieri provizorii dacă: a) înscrierea sau actul în al cărui temei s-a dispus înscrierea nu a fost valabil; b) dreptul înscris a fost calificat greșit; c) nu mai sînt întrunite condițiile de existență a dreptului înscris sau au încetat efectele actului juridic în al cărui temei s-a făcut

înscrisura; d) există și alte temeiuri prevăzute de lege. În lipsa consimțământului titularului, rectificarea se va încuvința numai în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.

Iar conform art. 15 Codului funciar, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor de stat și municipale li se atribuie în folosință terenuri proprietate publică a statului, respectiv a unităților administrativ-teritoriale, pentru desfășurarea activității lor.

Potrivit pct. 14, 15 din Lista bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 351/2005, anexa nr. 22, în gestiunea Combinatului de Vinuri SA „Cricova” au fost transmise Autoparcul și Brigada de tractoare.

Raportând prevederile normelor enunțate la circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanțele judecătorești corect au concluzionat lipsa temeiului legal în acțiunile ÎS „Cadastru” la înregistrarea terenurilor cu nr. cadastrale: 3156101.009 și 3156101.002 după Administrația publică locală, în situația în care prevederile Legii cu privire la declararea complexului indică expres că, „Combinatul de Vinuri „Cricova” SA, este recunoscut drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova și este proprietate a statului, iar, conform art. 296 alin. (4) Cod civil, bunurile domeniului public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Dreptul de proprietate asupra acestor bunuri nu se stinge prin neuz și nu poate fi dobîndit de terți prin uzucapiune.

Or, din actele cauzei rezultă cu certitudine că, pe terenurile enunțate (cu numărul cadastral 3156101.009 și numărul cadastral 3156101.002) sunt amplasate bunurile imobile: Brigada de tractoare (inclusiv: birou, clădire pentru vestiar, casa paznicului și atelier de reparație), Autoparcul Combinatului de vinuri „Cricova” SA (cu clădirile boxe pentru autocamioane, depozit pentru piese de rezervă, depozit pentru anvelope și boxe pentru autocamioane, clădirea pentru vestiar și pentru conducerea autoparcului, casa paznicului, cazangeria, clădirea pentru reparația autocamioanelor, punctul de control și trecere) (vol.I,f.d.31,34), care au fost transmise în gestiunea reclamantei, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA, ceea ce se confirmă prin hotărârea Guvernului RM nr. 351 din 23.03.2005, în vigoare din 23.09.2005 (vol.I,f.d.220-221).

Argumentele recurente Primăria orașului Cricova precum că, instanțele de judecată greșit și neîntemeiat au admis acțiunea reclamantei, fiind obligată ÎS „Cadastru” să rectifice datele ce țin de deținătorul dreptului de proprietate a terenurilor din litigiu, nu pot fi reținute, or, potrivit materialelor delimitării terenurilor proprietate publică a Statului și terenuri proprietate publică a orașului Cricova mun.Chișinău, întocmite de către Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova, precum și prin Planurile stabilirii hotarelor terenului Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, întocmit în anul 2002, terenurile în litigiu au fost determinate ca proprietate a statului, iar actele normative invocate supra, confirmă transmiterea terenurilor către SA „Cricova” (vol.I,f.d.30-38).

La fel, instanța de recurs conchide în favoarea netemeinicii argumentelor recurente Primăria orașului Cricova precum că, acțiunea Combinatului de Vinuri „Cricova” SA a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție. Or, acțiunea

enunțată este imprescriptibilă pe motiv că, la caz de către ultima se invocă încălcarea dreptului de proprietate a statului, iar, potrivit art. 506 alin. (1) Cod civil, sub rezerva prescripției dreptului la acțiune în fond, acțiunea în rectificare este imprescriptibilă față de dobânditorul nemijlocit de rea-credință și subdobânditorii de rea-credință care și-au înscris dreptul în folosul lor.

În acest context, instanța de recurs consideră ca fiind întemeiate argumentele intimetei Combinatul de Vinuri „Cricova” SA precum că, în prezenta speță nu poate fi prezumată buna credință a dobânditorului, a administrației publice locale, în condițiile în care deciziile/actele administrative ale acesteia, care au servit la înregistrarea dreptului de proprietate au fost adoptate ulterior acumulării și întocmirii materialelor delimitării terenurilor proprietate publică în terenuri proprietate publică a Statului și terenuri proprietate publică a orașului Cricova municipiul a Chișinău, întocmite de către Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru Republicii Moldova, or, administrația publică locală cunoștea/trebuia să cunoască despre materialele nominalizate, inclusiv despre faptul că terenurile în litigiu aparțin statului și se află în gestiunea reclamantei-intimate.

Neîntemeiate sunt și argumentele recursului referitor la faptul că, actele administrative ce au servit temei de înregistrare a dreptului de proprietate nu sînt anulate prin hotărîre judecătorească. Într-adevăr, acestea nu au fost anulate prin hotărîre judecătorească, însă aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru admiterea recursului și casarea hotărîrilor judecătorești, or, la emiterea acestora au fost încălcate normele legale, autoritatea locală depășindu-și atribuțiile, cu atît mai mult că, instanța a constatat, din oficiu, netemeinicia și ilegalitatea acțiunilor și operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului administrativ.

Cît privesc argumentele recursului precum că Combinatul de Vinuri „Cricova” SA ar fi recunoscut că terenurile sus-indicate sînt în proprietatea autorității publice locale, ceea ce se confirmă prin scrisoarea de garanție de achitare a prețului arendei, acestea sunt neîntemeiate și care urmează a fi respinse, or, prin decizia nr. 7/16 din 25.08.2004, Consiliul or. Cricova, a aprobat borderoul de calcul al prețului arendei funciare, fiind obligată intimata să încheie contractul și să achite sumele (vol.I,f.d.73).

În acest context, Colegiul relevă că, autoritatea publică locală și-a depășit și în acest caz competența, or, aceasta a pretins că este proprietarul imobilului și a efectuat acte de dispoziție asupra acestuia, astfel că intimata Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a fost pusă în situația acceptului condițiilor, fiind prezumate datele din Registru ca fiind legale pînă la proba contrară, iar prin prezenta soluție asupra fondului, se restabilește situația legală.

Totodată, argumentul invocat de recurentă în privința faptului că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept procedural, este declarativ și nu constituie temei juridic de admitere a recursului în sensul declarat, nefiind prezentate careva probe care ar dovedi contrariul.

Alte argumente invocate de recurentă în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțe, care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța

de apel, având la bază cumulusul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanțele de judecată au elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, au aplicat corect normele materiale, au adoptat hotărâri întemeiate și legale, cu respectarea normelor de procedură, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Primăria orașului Cricova prin intermediul reprezentantului – Silvia Pruteanu.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 18 decembrie 2014, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Combinatul de Vinuri „Cricova” societate pe acțiuni împotriva întreprinderii de stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Primăria orașului Cricova și Consiliul orașenesc Cricova cu privire la operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi